
Antopäivä: 7.7.2011	Voimaantulopäivä: 8.7.2011	Voimassa: toistaiseksi
------------------------	-------------------------------	---------------------------

Säädösperusta:
Ajoneuvolaki 24 §

Muutostiedot:
Kumoaa ohjeen 1945/208/2007; 2.11.2007

Soveltamisala:
M-, N-, L-, O-, T- ja C-luokan ajoneuvot, moottorityökoneet, moottorikelkat

Museoajoneuvon hyväksyminen katsastuksessa

Yleistä

Ajoneuvolain (1090/2002) 24 §:ssä määritellyllä museoajoneuvolla tarkoitetaan katsastustoimipaikan valtakunnallisen rekisteröidyn museoajoneuvojärjestön lausunnon perusteella museoajoneuvoksi hyväksymää ajoneuvoa. Museoajoneuvon valmistusvuoden päättymisestä on oltava kulunut vähintään 30 vuotta. Ennen 1. päivää tammikuuta 2008 on museoajoneuvoksi voitu kuitenkin hyväksyä ajoneuvo, jonka valmistusvuoden päättymisestä on kulunut 25 vuotta. Museoajoneuvoksi voidaan hyväksyä ajoneuvo, joka on säilytetty alkuperäistä vastaavassa kunnossa tai entistetty asianmukaisesti.

Tässä määräyksessä määritellään valtakunnallisen rekisteröidyn museoajoneuvojärjestön lausunnon nykymuotoinen minimisisältö sekä menettely, jota tulee noudattaa hyväksyttäessä ajoneuvo museoajoneuvoksi. Lisäksi ohjeistetaan menettelystä museoajoneuvon määräaikaikatsastuksessa.

Museoajoneuvon kunto ja rakenne

Museoajoneuvolta vaaditaan joko alkuperäistä vastaavaa kuntoa tai sitä, että ajoneuvo on entistetty asianmukaisesti. Mainituilla määritelmillä tarkoitetaan sitä, että museoajoneuvon tulee olla rakenteeltaan ja ulkoasultaan mahdollisimman tarkasti säilytetty sellaisena tai entistetty sellaiseksi kuin se oli ajoneuvon valmistuttua. Ajoneuvon asianmukaisena entistämisenä voidaan pitää myös ajoneuvon konservointia, jossa alkuperäisyyden säilyttämisen lisäksi pyritään säilyttämään myös yksittäisen ajoneuvon historia. Konservoinnilla entistetyn ajoneuvon kunto ei yleensä vastaa uuden ajoneuvon kuntoa ja "ajan patina" on sopivissa määrin säilytetty. Tällaisen ajoneuvon museoajoneuvotarkastuksessa tulee esittää konservointiselvitys museoajoneuvolausunnon allekirjoitettavalle museoajoneuvotarkastajalle. Konservointiselvityksessä tulee olla kirjattuna, millä menetelmillä ja missä laajuudessa konservointityö on tehty.

Museoajoneuvon korin, sisustusmateriaalien ja moottoritilan on oltava lähtökohtaisesti ehjiä (vähäiset korjausjäljet sallittuja) ja puhtaita. Museoajo-

neuvossa ei saa olla ulkoisesti tarkasteltuna näkyvillä syöpyneitä osia, näkyvää tai etenevää ruostetta, lommoja eikä maalipinnan selkeitä puutteita tai halkeamia. Maalauksen värisävyn tulee olla ajoneuvon aikakauden mukainen. Em. vaatimuksista voidaan kuitenkin vähäisissä määrin poiketa, kun kyseessä on huomattavan vanha konservoitu ajoneuvo.

Lähtökohtana alkuperäisyydelle on pidettävä sitä, millainen ajoneuvoyksilö on ollut sen valmistuttua ja mihin tarkoitukseen se on tehdasvalmisteisesti rakennettu. Alla on lueteltu esimerkkejä ajoneuvoista, joita ei voida pitää museoajoneuvoina:

- ajoneuvo on jälkikäteen muutettu jonkin toisen mallin mukaiseksi (esimerkiksi farmarista on tehty sedan, 4-ovinen malli on muutettu 2-ovista vastaavaksi, alkujaan umpikorilla varustettu ajoneuvo on muutettu avomalliseksi tai ajoneuvo on muutettu replicaksi alkuperäistä harvinaisempaa mallia vastaavaksi)
- esimerkiksi VW Kupla on muutettu jälkikäteen ns. "rantakirpuksi" (ei koske kuitenkaan sellaista ajoneuvoa, joka valmistettiin tehtaalla jo uutena "rantakirpuksi")
- ajoneuvoa on muulla tavalla muutettu, eikä se ole tehtyjen muutosten jälkeen enää esikuvansa mukaista alkuperäistä mallia vastaavassa kunnossa

Jos ajoneuvo on valmistettu esimerkiksi vuonna 1979 uutena ajoneuvona kopioksi, joka muistuttaa vaikkapa alun perin vuonna 1930 valmistettua ajoneuvoa, on tällainen ajoneuvo mahdollista hyväksyä museoajoneuvoksi ainoastaan 1979 mallisena, jos ajoneuvo muuten täyttää museoajoneuvon edellytykset. Jos em. kopioajoneuvo on merkitty jonkin edellisen maan rekisteriin 1930 mallisena tai käyttöön otettuna, on kyseessä väärennös, eikä tällaista ajoneuvoa voida hyväksyä museoajoneuvoksi vuoden 1930 mallisena eikä myöskään merkitä ajoneuvorekisteriin 1930-luvulla käyttöön otettuna.

Museoajoneuvona ei voida yleensäkin pitää sellaisia replica -ajoneuvoja, jotka eivät tehtyjen muutosten jälkeen enää ole muutoksen kohteena olevaa alkuperäistä mallia vastaavassa kunnossa.

Kilpailukäyttöön varustetut ajoneuvot voidaan hyväksyä museoajoneuvoina ainoastaan silloin, kun ne ovat olleet kilpailukäytössä omana aikakautenaan ja ne ovat ulkoasultaan ja tekniikaltaan oman aikakautensa mukaisia.

Vähäiset rakennemuutokset ovat sallittuja, jos rakennemuutoksella on pyritty säilyttämään ajoneuvo alkuperäistä vastaavassa kunnossa. Esimerkiksi kuorma-auton päälirakennetta (kuormakori) koskeva muutos voidaan hyväksyä, jos muutostyö on toteutettu aikakauden mukaista tyyliä ja rakennetta vastaavaksi. Kuorma-auton alustalle rakennetut paloautot vähäisine myöhempine muutoksineen katsotaan lähtökohtaisesti sallituiksi (esimerkiksi alkuperäiset siniset hälytysvalot korvataan sinisillä kuvuilla, jos auto ei ole enää rekisterissä eikä käytössä hälytysajoneuvona). Liikenteen turvallisuusvirasto (Trafi) voi tarvittaessa yksittäistapauksissa ottaa kantaa rakenteellisesti muutetun ajoneuvon hyväksymisestä museoajoneuvoksi.

Museoajoneuvoksi hyväksyttävän ajoneuvon varusteilta vaaditaan, että ne ovat kulloisenkin ajoneuvon valmistumisaikakauden mukaisia. Edellä mai-

nittu kohta koskee myös ajoneuvoon tarjolla olleita lisävarusteita. Jos poikkeuksellisen vanhaan tai harvinaiseen ajoneuvoon ei jotain tiettyä siihen kuuluvaa osaa ole saatavilla, eikä sitä pystytä valmistamaan, voidaan osa korvata tarvittaessa vastaavanlaisella aikakauden mukaisella osalla.

Museoajoneuvoon voidaan hyväksyä joitakin selkeästi liikenneturvallisuutta parantavia muutoksia. Tällaisia muutoksia ovat turvavöiden asentaminen, valo ja valotehoa parantavien latauslaitteiden, releiden ja niihin sopivien polttimoiden asentaminen sekä rengastyypin vaihtaminen rengaskokoa ja profiilisuhdetta mahdollisimman vähän muuttaen. Kilpailukäytössä ollut ja edelleen kilpakäytössä oleva museoajoneuvo voidaan varustaa kansallisten ja kansainvälisten historic-luokan sääntöjen mukaisilla turvarusteilla, kuten turvakehikolla, istuimilla, turvavöillä ja polttoainesäiliöillä. Sanotunlaiset muutokset tulee toteuttaa siten, että ajoneuvon alkupeleistä vastaavaa kokonaisilmettä ei oleellisesti muuteta.

Museoajoneuvolausunto

Valtakunnallisen rekisteröidyn museoajoneuvojärjestön yksilöidysti numeroidusta lausunnosta tulee käydä ilmi perustiedot ajoneuvosta (mm. valmistenumero sekä mahdollinen rekisteritunnus) sekä lausunnon antajasta (järjestö ja henkilöt). Lausunnon liitteenä tulee olla värivalokuva ajoneuvosta. Huolimatta siitä, että lausunnossa olisi kattavasti määritelty ajoneuvoa ja omistajaa koskevat tiedot, tulee katsastajan kuitenkin varmistua ajoneuvon perus- ja teknisistä tiedoista katsastuksessa normaalisti vaadittavista selvityksistä.

Lausunnossa tulee ottaa kantaa siihen, täyttääkö ajoneuvo ajoneuvolain 24 §:ssä tarkoitettulla tavalla museoajoneuvolta vaadittavat edellytykset. Lausunnosta tulee käydä ilmi myös mahdolliset tiedot ajoneuvon tarkastuksessa havaituista puutteista. Lausunto tulee olla päivätty ja allekirjoitettu vähintään kahden museoajoneuvotarkastukseen osallistuneen museoajoneuvotarkastajan toimesta.

Lausunnossa tulee olla maininta siitä, että lausunto tai sen kopio tulee esittää museoajoneuvon määräaikaiskatsastuksessa.

Museoajoneuvotarkastuksen suorittavan ja museoajoneuvolausunnon laativan museoajoneuvotarkastajan tulee olla ammattitaitoinen ja pätevä henkilö arvioimaan kyseisen museoajoneuvomallin museoajoneuvokelpoisuutta. Henkilön tulee olla nimetty asianomaisen museoajoneuvoyhdistyksen museoajoneuvotarkastajaksi. Tarkastajalla tulee olla riittävät ja pätevät tiedot siitä, millainen ajoneuvo on ollut sen valmistuttua ja miten ajoneuvoa tulee tarvittaessa entistää, jotta se voidaan hyväksyä Ajoneuvolain 24 § mukaiseksi museoajoneuvoksi. Trafin näkemyksen mukaan pelkästään tietyn ajoneuvotyypin asiantuntemus ei suoraan oikeuta tarkastajaa toimimaan toista tyyppiä olevan ajoneuvon museoajoneuvotarkastajana, jos välttämätön ajoneuvotyyppikohtainen asiantuntemus puuttuu.

Trafi katsoo, että esteellisyysyistä johtuen museoajoneuvotarkastaja ei voi itse toimia omistamansa ajoneuvon tarkastajana ja lausunnon allekirjoittajana.

Katsastuksessa voidaan hyväksyä valtakunnallisen museoajoneuvojärjestön antama lausunto, joka on annettu enintään kuusi kuukautta aikaisemmin. Jos museoajoneuvoksi hyväksytty ajoneuvo on poistettu rekiste-

ristä LTJ-aikana, tai sille on tehty liikennekäytöstäpoisto (koskee vain kunnan, ulkomaille, Ahvenanmaalle ja vaurioituneena poistoa, ei tavallista liikennekäytöstäpoistoa) ja tarkoituksena on ottaa ajoneuvo uudelleen museoajoneuvona käyttöön, on ajoneuvosta esitettävä aina uusi lausunto.

Rekisteröinti- ja muutuskatsastus

Museoajoneuvoksi hyväksymisen edellytyksenä on, että ajoneuvolaissa mainitut vaatimukset täyttyvät. Museoajoneuvotarkastajan allekirjoittamasta museoajoneuvolausunnosta huolimatta myös katsastajan tulee aina arvioida, täyttääkö ajoneuvo lain tarkoittaman museoajoneuvon määritelmän. Hyväksyttäessä ajoneuvo museoajoneuvoksi katsastajan tulee merkitä rekisteriin ajoneuvolle ajoneuvoryhmäksi museoajoneuvo ja lisätä kooditettu erikoisehto: Osa-alue: Yleinen. Erikoisehto: Museoajoneuvotodistus (numero) (antopäivä): '()' ()'. Katsastajan tulee päivätä ja allekirjoittaa museoajoneuvolausunto ja varustaa se toimipaikan leimalla.

Alkuperäinen valokuvalla varustettu lausunto annetaan takaisin ajoneuvon katsastukseen tuoneelle henkilölle ja siitä otetaan katsastustoimipaikalla kopio arkistointia varten.

Museoajoneuvojärjestöt ja katsastustoimipaikat voivat halutessaan sopia museoajoneuvolausuntojen kopioiden toimittamisesta katsastustoimipaikoilta museoajoneuvojärjestöille ottaen huomioon viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999).

Määräaikaikatsastus

1. päivänä tammikuuta 1960 tai sen jälkeen käyttöön otetut museoajoneuvot, joita katsastusvelvollisuus koskee, on määräaikaikatsastettava kahden vuoden välein kesäkuun loppuun mennessä. Ennen 1. päivää tammikuuta 1960 käyttöön otetut museoajoneuvot tulee määräaikaikatsastaa neljän vuoden välein kesäkuun loppuun mennessä. Esimerkiksi vuonna 1965 käyttöön otettu ja vuonna 2009 määräaikaikatsastettu katsastusvelvolliseen ajoneuvoluokkaan kuuluva ajoneuvo tulee määräaikaikatsastaa seuraavan kerran kesäkuun 2011 loppuun mennessä.

Museoajoneuvon määräaikaikatsastuksessa katsastajan tulee teknisen kunnan tarkastamisen lisäksi varmistua siitä, että ajoneuvoa on säilytetty alkuperäistä vastaavassa kunnossa. Jos ajoneuvo ei enää täytä määräaikaikatsastuksessa museoajoneuvolta edellytettäviä vaatimuksia, on ajoneuvo määrättävä ajoneuvolain 61 §:n mukaiseen muutuskatsastukseen. Jos todetut viat tai puutteet ovat vähäisiä, voi katsastaja määrätä ne korjattavaksi kohtuullisen ajan kuluessa.

Osaston johtaja

Björn Ziessler

Tarkastusinsinööri

Tuomas Peltokangas